

บทที่ 4 ผลการวิจัย

จากการศึกษาการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบทุเรียน ใบลำไย และ ใบเงาะ ที่เจริญภายใต้การปลูกบวบและมะระขึ้นค้าง เมื่อทำการบันทึกข้อมูลต่างๆ ของเห็ดเหี่ยวไผ่ ให้ผลการทดลองดังต่อไปนี้

การทดลองที่ 1 : ศึกษาการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบทุเรียน ใบลำไย และใบเงาะ ภายใต้ค้างบวบ และค้างมะระ

1. วันที่ออกดอกครั้งแรก

จากการทดลองพบว่า การเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่บนใบทุเรียนใต้ค้างมะระให้ดอกเร็วที่สุดคือ 38.7 วัน ภายหลังจากใส่เชื้อลงแปลง เมื่อเปรียบเทียบกับสิ่งทดลองอื่น ๆ การออกดอกครั้งแรกนี้ไม่มีความแตกต่างทางสถิติกับการเพาะเห็ดบนใบทุเรียนใต้ค้างบวบและเพาะด้วยใบเงาะใต้ค้างบวบ ซึ่งจะออกดอกเมื่อใส่เชื้อลงแปลงได้ 42 วัน และ 44.7 วัน ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่า การเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบทุเรียนใต้ค้างบวบมีวันที่เห็ดออกดอกไม่แตกต่างจากการเพาะด้วยใบลำไยใต้ค้างบวบ เพาะด้วยใบลำไยใต้ค้างมะระ เพาะด้วยใบเงาะใต้ค้างบวบ และเพาะด้วยใบเงาะใต้ค้างมะระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.1)

2. วันที่ให้ดอกในการเก็บเกี่ยวแต่ละครั้ง

จากการทดลองพบว่า การเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบทุเรียนมีแนวโน้มที่จะให้ดอกได้ยาวนานและมีจำนวนครั้งของการให้ดอกต่อ 1 รอบการปลูกที่มากกว่าสิ่งทดลองอื่น ๆ การเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบทุเรียนใต้ค้างมะระสามารถเก็บดอกได้ถึง 12 ครั้ง และการเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบทุเรียนใต้ค้างบวบสามารถเก็บดอกได้ 9 ครั้ง ในระยะเวลาการเก็บผลผลิต 82 วัน ในขณะที่การเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบลำไยใต้ค้างบวบสามารถเก็บดอกได้ 8 ครั้ง ในระยะเวลาการเก็บผลผลิต 80 วัน และการเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบลำไยใต้ค้างมะระสามารถเก็บดอกได้เพียง 7 ครั้ง ในระยะเวลาการเก็บผลผลิต 60 วัน จากนั้นเส้นใยพักตัว ไม่มีการให้ดอกอีก การเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบเงาะใต้ค้างบวบให้จำนวนครั้งของการให้ดอกใกล้เคียงกับการเพาะด้วยใบทุเรียนใต้ค้างบวบ คือมีจำนวนครั้งของการให้ดอก 9 ครั้ง ในระยะเวลาการเก็บผลผลิต 80 วัน ส่วนการเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบเงาะใต้ค้างมะระสามารถเก็บดอกได้ 7 ครั้ง ในระยะเวลาการเก็บผลผลิต 60 วัน (ตารางที่ 4.2)

การเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบทุเรียนใต้ค้างมะระมีการให้ดอกในการเก็บผลผลิตครั้งที่ 6 – 7 เร็วกว่าสิ่งทดลองอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเก็บผลผลิตครั้งที่ 1 – 5 พบว่าการเพาะเห็ดเหี่ยวไผ่ด้วยใบทุเรียนใต้ค้างมะระมีการให้ดอกเร็วกว่าการเพาะด้วยใบลำไยทั้งใต้ค้างบวบและค้างมะระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่แตกต่างจากการเพาะด้วยใบทุเรียนใต้ค้างบวบ และการเพาะด้วยใบเงาะใต้ค้างบวบ (ตารางที่ 4.2)

3. จำนวนดอกทั้งหมดต่อแปลงเพาะพื้นที่ 1 ตารางเมตร (ตร.ม.)

จากการทดลองพบว่า การเพาะเห็ดเหื่อไผ่ด้วยใบทุเรียนไต้ค้ำงมะระให้จำนวนดอกทั้งหมดต่อพื้นที่ 1 ตร.ม. มากที่สุดคือ 14 ดอก แต่ไม่แตกต่างกันทางสถิติกับสิ่งทดลองอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ (ตารางที่ 4.1)

4. น้ำหนักสดดอก (กรัม)

การเพาะเห็ดเหื่อไผ่ด้วยใบเงาะไต้ค้ำงบวบ ให้น้ำหนักสดดอกมากที่สุดคือ 48.2 กรัม ซึ่งมากกว่าการเพาะด้วยใบทุเรียนไต้ค้ำงมะระ และการเพาะด้วยใบลำไยไต้ค้ำงมะระที่มีน้ำหนักสดดอก 23 และ 26 กรัม ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเพาะเห็ดเหื่อไผ่ด้วยสิ่งทดลองอื่น ๆ นอกเหนือจากการเพาะด้วยใบเงาะไต้ค้ำงบวบ พบว่ามีน้ำหนักสดดอกไม่แตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 4.1)

5. น้ำหนักแห้งดอก (กรัม)

การเพาะเห็ดเหื่อไผ่ด้วยใบเงาะไต้ค้ำงบวบ ให้น้ำหนักแห้งดอกมากที่สุดคือ 2.8 กรัม ซึ่งมากกว่าการเพาะด้วยใบทุเรียนไต้ค้ำงมะระ การเพาะด้วยใบลำไยไต้ค้ำงบวบ และการเพาะด้วยใบลำไยไต้ค้ำงมะระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีน้ำหนักแห้งเท่ากับ 1.5, 2.1 และ 2 กรัม ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1)

6. ความยาวรังแห (เซนติเมตร)

การเพาะเห็ดเหื่อไผ่ด้วยใบเงาะไต้ค้ำงบวบ ทำให้เห็ดเหื่อไผ่มีรูปร่างแหยาวที่สุดคือ 23.3 เซนติเมตร ซึ่งมากกว่าการเพาะด้วยใบทุเรียนไต้ค้ำงมะระ การเพาะด้วยใบลำไยไต้ค้ำงบวบ และการเพาะด้วยใบลำไยไต้ค้ำงมะระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความยาวรังแห 17.9, 19.5 และ 19 เซนติเมตร ตามลำดับ ในขณะที่การเพาะเห็ดเหื่อไผ่ด้วยใบเงาะไต้ค้ำงบวบ การเพาะด้วยใบทุเรียนไต้ค้ำงบวบ และ การเพาะด้วยใบเงาะไต้ค้ำงมะระ มีความยาวรังแหไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ (ตารางที่ 4.1)

7. ความยาวก้านดอก

การเพาะเห็ดเหื่อไผ่ในทุกสิ่งทดลองมีความยาวก้านดอกไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ (ตารางที่ 4.1)

8. ผลผลิตรวมต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร

การเพาะเห็ดเหื่อไผ่ในทุกสิ่งทดลองมีผลผลิตรวมต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตรไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ (ตารางที่ 4.1)

9. ความชื้น (เปอร์เซ็นต์)

ดอกเห็ดเหี่ยวได้ในทุกสิ่งทดลองมีปริมาณความชื้นไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณความชื้นระหว่าง 92 - 94 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.1)

10. ปริมาณโปรตีน (เปอร์เซ็นต์)

ดอกเห็ดเหี่ยวได้ในทุกสิ่งทดลองมีปริมาณโปรตีนไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณโปรตีนระหว่าง 23 - 26 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.1)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.1 แสดงคุณลักษณะต่าง ๆ ของเห็ดเหื่อไผ่ที่เพาะด้วยใบไม้ผลชนิดต่าง ๆ ภายใต้ค้างบวบและค้างมะระ

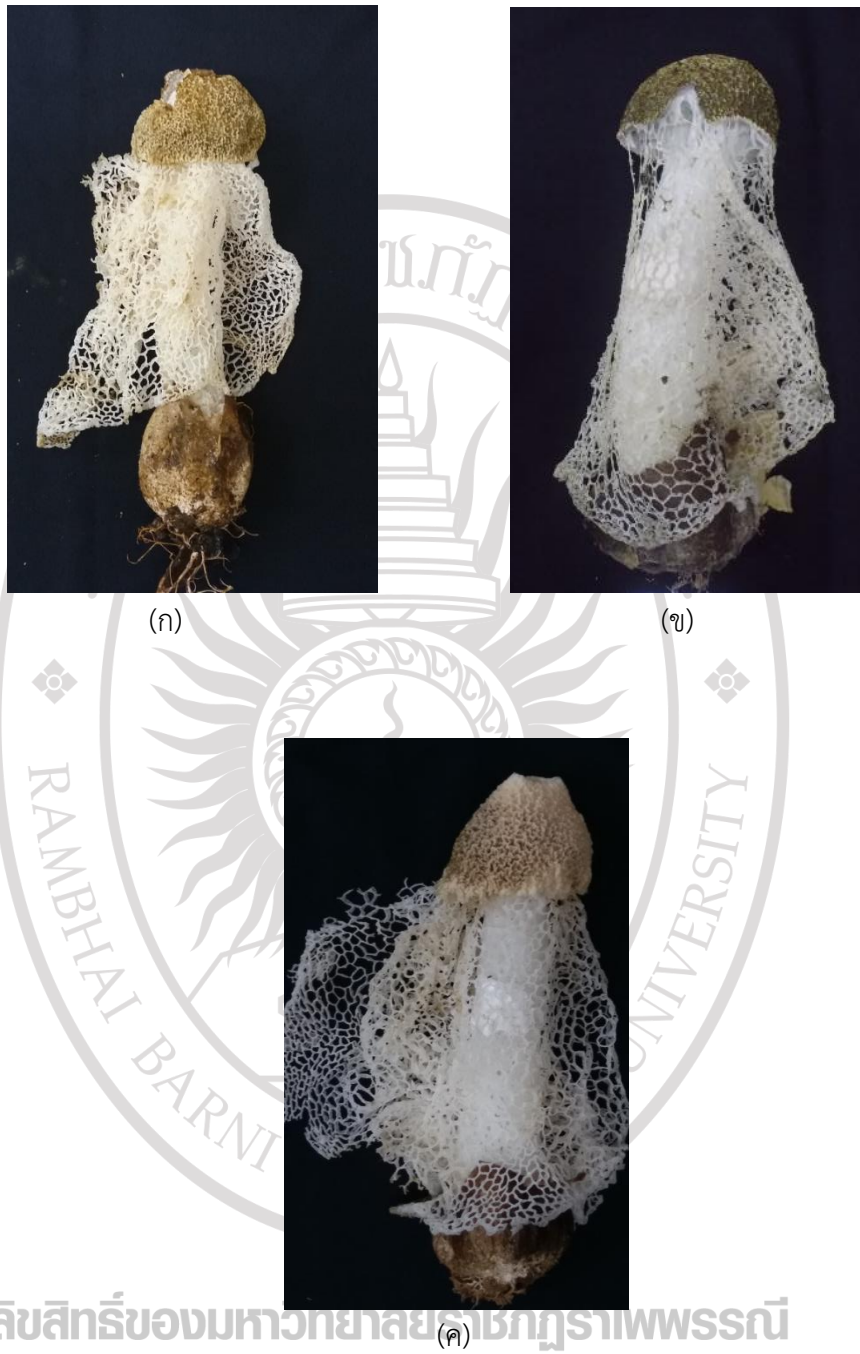
ชนิดของใบไม้ ผล/ค้างผัก	วันที่ออก ดอก(วัน)	จำนวนดอก ต่อตร.ม.	น้ำหนักสด ดอก (กรัม)	น้ำหนักแห้ง ดอก (กรัม)	ความยาว ร่างแห (ซม.)	ความยาวก้าน ดอก (ซม.)	ผลผลิตรวม ต่อตร.ม (กรัม)	ความชื้น (เปอร์เซ็นต์)	โปรตีน (เปอร์เซ็นต์)
ใบทุเรียนใต้ ค้างบวบ	42.0 ab	10	34.4 ab	2.3 ab	22.2 ab	18.4	330.9	93.2	25.9
ใบทุเรียนใต้ ค้างมะระ	38.7 b	14	23.0 b	1.5 c	17.9 c	19.1	348.3	93.4	23.2
ใบลำไยใต้ค้าง บวบ	49.3 a	8	32.6 ab	2.1 bc	19.5 bc	17.5	250.7	93.7	24.9
ใบลำไยใต้ค้าง มะระ	48.3 a	7	26.2 b	2.0 bc	19.0 bc	17.6	190.2	92.5	25.7
ใบเงาะใต้ค้าง บวบ	44.7 ab	7	48.2 a	2.8 a	23.3 a	18.9	283.4	94.2	24.0
ใบเงาะใต้ค้าง มะระ	47.0 a	7	38.8 ab	2.6 ab	22.0 ab	19.2	302.1	93.4	25.1
F-test	*	ns	*	*	*	ns	ns	ns	ns

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับค่าเฉลี่ยในแถวที่แตกต่างกัน หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<0.05)

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนวันในการให้ดอกเห็ดเหี่ยวไผ่ในการเก็บเกี่ยวแต่ละครั้งจากการเพาะด้วยไผ่ผลชนิดต่าง ๆ ภายใต้ค้างบวบและค้างมะระ

ชนิดของ ไผ่ไม่ผล/ ค้างผัก	จำนวนวันในการเก็บเกี่ยวแต่ละครั้ง (หลังใส่เชื้อ)												
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8	ครั้งที่ 9	ครั้งที่ 10	ครั้งที่ 11	ครั้งที่ 12	
ใบทุเรียนใต้ ค้างบวบ	42 ab	44.7 ab	48.3 ab	50 ab	57.7 ab	75.7 a	79.0 a	81	82				
ใบทุเรียนใต้ ค้างมะระ	38.7 b	41.7 b	43 b	44 b	45 b	46 c	47 c	57.7	58.7	59.7	80.7	82	
ใบลำไยใต้ ค้างบวบ	49.3 a	51 a	52 a	54 a	55.3 a	59.3 b	72.3 a	80					
ใบลำไยใต้ ค้างมะระ	48.3 a	51.0 a	52.3 a	53.7 a	58 a	59 b	60 b						
ใบเงาะใต้ ค้างบวบ	44.7 ab	46.7 ab	47.7 ab	50.3 ab	53 ab	56 b	60 b	65	80				
ใบเงาะใต้ ค้างมะระ	47 a	50.3 a	51.3 a	53.7 a	57 a	58.7 b	60 b						
F-test	*	*	*	*	*	*	*	*					

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับค่าเฉลี่ยในแถวที่แตกต่างกัน หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามบhorni

ภาพที่ 4.1 แสดงดอกเห็ดเยื่อไผ่ที่เพาะโดยใช้ใบเงาะ (ก) ใบลำไย (ข) และใบทุเรียน (ค)

การทดลองที่ 2 : ศึกษาอิทธิพลของอาหารเสริมต่าง ๆ ต่อการให้ผลผลิตของเห็ดเยื่อไผ่

จากการทดลองที่ 1 พบว่าการใช้ใบทุเรียนในการเพาะเห็ดเยื่อไผ่มีแนวโน้มที่จะให้ผลผลิตและให้ดอกเห็ดเร็วกว่าสิ่งทดลองอื่น ๆ นอกจากนี้พบว่า การปลูกบบบขึ้นค้างจะสามารถสร้างร่มเงาใต้ค้างได้เร็วกว่าการปลูกมะระ ดังนั้นในการทดลองที่ 2 ซึ่งศึกษาอิทธิพลของอาหารเสริมต่าง ๆ ต่อการให้ผลผลิตของเห็ดเยื่อไผ่ จึงเลือกที่จะเพาะเห็ดเยื่อไผ่บนใบทุเรียนใต้ค้างบบบ ซึ่งได้ผลการทดลองดังนี้

1. วันที่ออกดอกครั้งแรก

จากการทดลองพบว่า การเพาะเห็ดเยื่อไผ่ในทุสิ่งทดลองมีวันที่ให้ดอกครั้งแรกใกล้เคียงกัน โดยแปลงเพาะเห็ดเยื่อไผ่ที่ไม่ใส่อาหารเสริมจะให้ดอกเร็วที่สุดคือ 45 วัน แต่ไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับสิ่งทดลองอื่น ๆ (ตารางที่ 4.3)

2. จำนวนดอกทั้งหมดต่อแปลงเพาะพื้นที่ 1 ตารางเมตร

จากการทดลองพบว่า การเพาะเห็ดเยื่อไผ่โดยไม่ใส่อาหารเสริมให้จำนวนดอกทั้งหมดต่อพื้นที่ 1 ตร.ม. มากที่สุดคือ 7 ดอก ซึ่งมากกว่าสิ่งทดลองอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้พบว่าทุสิ่งทดลองที่มีการใส่รำให้ดอกเห็ดเพียง 1 - 2 ดอกต่อแปลงเท่านั้น (ตารางที่ 4.3)

3. น้ำหนักสดดอก (กรัม)

จากการทดลองพบว่า การเพาะเห็ดเยื่อไผ่โดยไม่ใส่อาหารเสริมให้น้ำหนักสดดอกมากที่สุดคือ 39.1 กรัม ซึ่งมากกว่าสิ่งทดลองอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ทุสิ่งทดลองที่มีการใส่รำให้น้ำหนักสดดอกอยู่ในช่วง 22 - 25 กรัม เท่านั้น (ตารางที่ 4.3)

4. น้ำหนักแห้งดอก (กรัม)

การเพาะเห็ดเยื่อไผ่โดยไม่ใส่อาหารเสริมให้น้ำหนักแห้งดอกมากที่สุดคือ 2.7 กรัม ซึ่งมากกว่าสิ่งทดลองอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ทุสิ่งทดลองที่มีการใส่รำให้น้ำหนักแห้งดอกอยู่ในช่วง 1.5 - 1.7 กรัม เท่านั้น (ตารางที่ 4.3)

5. ความยาวร่างแห (เซนติเมตร)

ดอกเห็ดเยื่อไผ่ในทุสิ่งทดลองมีความยาวร่างแหไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยมีความยาวร่างแหระหว่าง 16 - 21 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.3)

6. ความยาวก้านดอก

การเพาะเห็ดเยื่อไผ่ในทุสิ่งทดลองมีความยาวร่างแหไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีความยาวก้านดอกระหว่าง 16 - 18.8 เซนติเมตร (ตารางที่ 4.3)

7. ผลผลิตรวมต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร

จากการทดลองพบว่า การเพาะเห็ดเยื่อไผ่โดยไม่ใส่อาหารเสริมให้ผลผลิตรวมต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตรมากที่สุดคือ 270.5 กรัม ซึ่งมากกว่าสิ่งทดลองอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่

ทุกสิ่งทดลองที่มีการใส่ร่าให้ผลผลิตรวมต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตรเท่ากับ 22.1 – 43.2 กรัม เท่านั้น (ตารางที่ 4.3)

8. ความชื้น (เปอร์เซ็นต์)

ดอกเห็ดเหื่อไฟในทุกลองมีปริมาณความชื้นไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณความชื้นระหว่าง 92 - 94 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.3)

9. ปริมาณโปรตีน (เปอร์เซ็นต์)

ดอกเห็ดเหื่อไฟในทุกลองมีปริมาณโปรตีนไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีปริมาณโปรตีนระหว่าง 22 - 24 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4.3)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.3 แสดงคุณลักษณะต่าง ๆ ของเห็ดเหี่ยวไม้ที่เพาะในอาหารเสริมชนิดต่าง ๆ ร่วมกับใบทุเรียนใต้ค้างบวบ

สิ่งทดลอง	วันที่ออกดอก (วัน)	จำนวนดอกต่อตร.ม.	น้ำหนักสดดอก (กรัม)	น้ำหนักแห้งดอก (กรัม)	ความยาวร่างแห (ซม.)	ความยาวก้านดอก (ซม.)	ผลผลิตรวมต่อตร.ม (กรัม)	ความชื้น (เปอร์เซ็นต์)	โปรตีน (เปอร์เซ็นต์)
T1	45	7 a	39.1 a	2.7 a	21	18.8	270.5 a	93.5	23.6
T2	48	2 b	23.2 b	1.6 b	17.8	17.2	43.2 b	92.5	24.9
T3	47	1 b	25.3 b	1.8 b	18.2	16.5	25.3 b	93.7	22.1
T4	49	1 b	22.1 b	1.5 b	16.5	18.1	22.1 b	93.4	24.1
T5	48	1 b	24.3 b	1.7 b	17.1	17.3	24.3 b	94.2	23.6
F-test	ns	*	*	*	ns	ns	*	ns	ns

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับค่าเฉลี่ยในแถวที่แตกต่างกัน หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

T 1 : แปลงเพาะเห็ดไม้ใส่อาหารเสริม (control)

T 2 : แปลงเพาะเห็ดใส่รำ 5 เปอร์เซ็นต์

T 3 : แปลงเพาะเห็ดใส่รำ 5 เปอร์เซ็นต์ + ดีเกลือ 2 เปอร์เซ็นต์

T 4 : แปลงเพาะเห็ดใส่รำ 6 เปอร์เซ็นต์ + ดีเกลือ 2 เปอร์เซ็นต์ + ยิปซั่ม 2 เปอร์เซ็นต์

T 5 : แปลงเพาะเห็ดใส่รำ 6 เปอร์เซ็นต์ + ดีเกลือ 2 เปอร์เซ็นต์ + ยิปซั่ม 2 เปอร์เซ็นต์ + ปูนขาว 1 เปอร์เซ็นต์